

Obsah

Úvod	9
1. Na poli vědy.....	17
1.1 Základní pojmy obecné metodologie.....	18
1.2 Specifika výzkumu v sociálních vědách	36
Složitost sociální reality	39
2. Jak zkoumat sociální realitu.....	47
2.1 Kvantitativní versus kvalitativní přístup.....	47
Validita a reliabilita výzkumných šetření.....	53
2.2 Struktura vědeckovýzkumného procesu.....	56
3. Jak začít aneb Štěstí přeje připraveným.....	65
3.1 Příprava empirického výzkumu.....	65
Volba výzkumného téma	66
Specifikace předmětu výzkumu	68
Návrh výzkumné strategie.....	74
Projekt empirického výzkumu	77
3.2 Výzkum v knihovně.....	82
4. Výzkumné jednotky: Koho/co budeme zkoumat?	85
4.1 Cílová populace, výzkumné jednotky a vzorek.....	86
4.2 Jak vybrat vzorek?	91
Náhodné a záměrné výběry	93
Rizika výběru zkoumaných jednotek.....	103
5. K čemu potřebujeme hypotézy?	111
5.1 Hypotéza a její role ve výzkumném procesu.....	112
Formulování hypotéz.....	116
Typy hypotéz: teoretické versus pracovní.....	118
5.2 Indikátor, ukazatel, znak, proměnná	122
Proměnné a jejich typy: nominální, ordinální a kardinální úroveň měření.....	129
5.3 Hledání měřitelných indikátorů – operacionalizace.....	131
Postup operacionalizace.....	134

Vliv operacionalizace na validitu a reliabilitu výzkumu	140
Operacionalizace v kvalitativním výzkumu	142
6. Základní techniky sběru dat	151
6.1. Dotazování – standardizovaný rozhovor	155
Survey (dotazníkové šetření)	157
Typy dotazníkového šetření a jejich specifika	159
Etika surveye: anonymita dotazníkových šetření a zabezpečení osobních dat	174
Dramaturgie dotazníku	176
– Typy otázek v dotazníku	180
– Umění klást otázky	183
– Formulace variant odpovědí	193
Finalizace výzkumného nástroje a předvýzkum	205
6.2 Kvalitativní formy dotazování	207
6.2.1 Hloubkový rozhovor	213
Zásady pro úspěšné vedení rozhovoru	217
Narativní rozhovor a orální historie	227
Evidence rozhovoru a příprava pro analýzu dat	232
6.2.2 Technika skupinových rozhovorů – focus group	236
Slabiny a silné stránky skupinových rozhovorů	240
Praktická realizace focus group	242
7. Pozorování a etnografické postupy sběru dat	249
7.1 Vědecké pozorování	250
Typy pozorování	251
7.2 Etnografický přístup v mediálních a kulturních studiích	258
Etnografie on-line identity a virtuálních komunit	265
7.3 Etnografické pozorování	269
Výhody a omezení	269
Pobyt v terénu: schopnost vidět a umění naslouchat	274
8. Analýza dokumentů	287
8.1 Obsahová analýza – nástroj pro zpracování velkého množství textů	291
Vymezení metody a pohled do minulosti	291
Limity obsahové analýzy	296
– Nesnáze s měřením objektivity	303
Jak postupovat	309
– Formulace zadání a výběr vzorku	310
– Příprava pro kódování dat	313
– Měření kodérské reliability	319
Příklady realizace obsahové analýzy	322
8.2 Kvalitativní techniky analýzy dokumentů	328
8.2.1 Sémioticko-strukturální analýza	329
Výchozí sémiotické koncepty	331
Základní postupy sémioticko-strukturální analýzy	341
– Identifikace textu	343

- Analýza prvního stupně označování.....	346
- Analýza druhého stupně označování	357
- Technika analýzy vyprávění	369
- Analýza třetího stupně označování.....	376
Další nástroje pro analýzu audiovizuálních sdělení.....	381
Ještě trochu teorie.....	383
8.2.2 Alternativní postupy analýzy dokumentů	386
Historicko-srovnávací metoda.....	386
Interpretativní čtení	390
9. Kvalitativní analýza dat.....	395
Odlišná pojetí výstupů z kvalitativní analýzy dat.....	398
9.1 Zakotvená teorie	400
Postup vytváření zakotvené teorie	405
- Úskalí realizace zakotvené teorie – nikdy nic nepovažuj za samozřejmé.....	408
Kódování – základní nástroj zakotvené teorie	412
- Jak si poradit s kódováním.....	414
9.2 Analýza diskurzu – víc než jen analýza textu.....	426
Vymezení diskurzu a jeho vliv na podobu analýzy	431
Analýza diskurzu – možnosti, jak postupovat	438
- Inspirace podle J. P. Gee: zaměřeno na jazyk	439
- Inspirace podle N. Fairclougha: analýza intertextuality a interdiskurzivity	442
- Inspirace T. A. van Dijkem: analýza ideologie mediálního diskurzu rasismu.....	446
- Inspirace G. Roseovou: diskurzivní analýza obrazu a prostoru.....	455
Odlišná pojetí diskurzivní analýzy.....	461
- Konverzační analýza	461
- Členská kategorizační analýza	466
10. Před cílovou páskou: publikování závěrů výzkumu	469
Media studies methodology and research	483
Seznam vyobrazení.....	489
Seznam tabulek.....	491
Seznam příkladů.....	493
Seznam citované literatury.....	495
Použité materiály.....	522
Věcný rejstřík.....	523
Jmenný rejstřík	535